

## پیشگفتار

طراحی فرآیندی است که در جریان آن، اثری در روند حل مسأله تصور می شود، شکل می گیرد و ارائه می گردد. در این روند، مؤلفه های شناخته شده از طرف طراح، تعیین می کنند که پاسخ داده شده، در چه قالبی اجرا و ساخته شود.

از طرفی درک زیبایی شناسی و نشانه شناسی فرم، از سوی هنرمندان در حوزه های مختلف و در مقاطع مختلف تاریخی، با خلق آثار در زمینه هنرهای تجسمی همراه بوده است. طراحی اشیاء کاربردی و روزمره از یک سو و ایجاد رابطه تعاملی بین استفاده گر و شیء با استفاده از عناصر تزئینی و نقشمایه ها از سوی دیگر، عملکرد کاملی از محصول ارائه می دهد. هنرمند-صنعتگر با بهره گیری از حکمت های معناگرایانه گذشتگان، شاخص های زیباشناسانه اشیاء سنتی را بازشناسی کرده و با طرح اثر، منطبق می سازد. در این روند، ملاک های زیبایی شناسی و نشانه شناسی اثر، با الهام از طبیعت و در جریان ارتباط هنرمند با هستی و درک آن تعیین می گردند. در این میان استفاده از استانداردهای طراحی که از طریق دانش فنی در حوزه علوم مرتبط مشخص می گردند، از ضروریات طراحی برای انسان در عصر حاضر می باشد.

از آن جایی که دانشجویان رشته های هنر، در دروس نظری و عملی خود در زمینه چگونگی روند طراحی و فرم پردازی همواره با چالش ها و سوالاتی مواجه هستند، این کتاب با هدف آشنایی دانشجویان رشته های مختلف هنرهای تجسمی با مبانی درک محیط و فرم پردازی، به زبانی ساده نگارش شده است. مباحث مطرح شده طوری ترتیب داده شده اند که خواننده بتواند هم با اصول مسأله یابی به صورت تئوری آشنا شود و در راستای موضوع کتاب، نظریه های علمی مرتبط را بشناسد و هم از این طریق اسلوب فرم پردازی به صورت عملی را آموزش ببیند. در انتهای هر فصل، تمرین هایی جهت یادگیری بیشتر، طراحی و تنظیم شده است که نگارنده بارها در طول سالیان تدریس در کلاس ها با دانشجویان تکرار و تجربه نموده است. از این جهت، این کتاب به عنوان یک ابزار کمک آموزشی جهت یادگیری مباحث طراحی با محوریت درس انسان، طبیعت، طراحی، برای دانشجویان رشته های هنر می تواند مفید واقع شود.

در این راستا، کتاب ها و منابعی که در دسترس می باشند، یا به روند طراحی توجه خاصی مبذول نداشتند و یا مباحث را در جنبه تخصصی یک رشته بسط داده و استفاده از آن برای دانشجویان رشته هنر بهره وری لازم را در بر ندارد. با توجه به این که نگارنده در حوزه های طراحی صنعتی، صنایع دستی، معماری داخلی و طراحی فضا، به پژوهش و تدریس پرداخته است، ایجاد یک نگاه بین رشته ای در مباحث و مثال های طرح شده در کتاب جهت ارتباط بهتر خواننده با موضوعات بحث شده و در نهایت نتیجه گیری مفیدتر، از ضروریات تعریف کتاب با این رویکرد می باشد.

هدف این کتاب، آشنایی با روند طراحی و اجرای طرح های تزئینی و کاربردی با الهام از طبیعت می باشد که در دو بخش کلی ارائه شده است: بخش نخست فرم پردازی با استفاده از فرم های موجود در طبیعت و ایجاد نقشمایه و مدل های تکرار در طرحواره ها بوده و بخش دوم به فرم پردازی با استفاده از قوانین حاکم بر فرم و عملکرد موجودات در طبیعت و بازشناسی عامل اصلی در تعیین پیکره محصولات و آثار در هنر و صنعت می پردازد.

امید است روندی که پی ریزی شده است مورد استفاده و توجه اساتید، دانشجویان و علاقه مندان به طراحی قرار گیرد.

مهر ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار

فروغ عموئیان